

Leerlingmateriaal – Jong geleerd ... (A3)

Inleiding

In Sittard werd in 1659 de nieuwe Dominicanenschool feestelijk geopend. Het was een belangrijk moment: onderwijs betekende kansen, maar ook gezag en geloof. De Dominicanen waren niet de enigen die onderwijs gaven. In Limburg stonden al sinds de Middeleeuwen **Latijnse scholen**, waar leerlingen leerden lezen, schrijven, rekenen en vooral: Latijn spreken. Die scholen waren verbonden aan kerken, kloosters of stadsbesturen. Alleen de beste leerlingen — meestal jongens — mochten er naartoe.

In deze opdracht onderzoek je **waar** zulke scholen stonden in Limburg en **waarom** juist daar.

Opdracht – Waar stonden Latijnse scholen in Limburg?

Doel:

Je onderzoekt de verspreiding van Latijnse scholen in Limburg tussen 1300 en 1800 en ontdekt wat hun ligging zegt over onderwijs, geloof en macht in deze periode.

Stap 1 – Gebruik de kaart

Je krijgt een kaart van Limburg. Markeer de plaatsen waar in de tekst van het venster Latijnse scholen worden genoemd:

• Sittard	Maastricht
• Roermond	Venlo
• Weert	Maaseik
• Venray	Kloosterrade (Rolduc)

Stap 2 – Onderzoek drie plaatsen

Vul op de kaart waar je de plaatsen hebt gemarkeerd bij **minimaal drie plaatsen** meer informatie in (dan word het een grote kaart met informatie). Deze informatie haal je uit het venster, of zoek je op! Voor drie plaatsen werk je uit:

1. Wie runde de school?
2. Wanneer was de school actief?
3. Wat werd er geleerd?
4. Wat is een opvallend detail?

Stap 3 – Analyseer

Beantwoord de vragen:

1. Wat valt je op aan de ligging van de Latijnse scholen in Limburg?

---

2. Waarom stonden ze vooral in steden of bij kloosters?

---

3. Wat zegt dat over wie toegang had tot onderwijs?

---

4. Welke verschillen zie je tussen de scholen?

---

5. Waarom verdwenen veel scholen rond 1794?

Stap 4 – Trek een conclusie

Schrijf één samenvattende alinea:

“De Latijnse scholen in Limburg laten zien dat onderwijs in deze tijd vooral bedoeld was voor ... en dat de kerk hierbij een belangrijke rol speelde, omdat ...”
